

Filozofski fakultet / PSIHOLOGIJA / Metodika nastave čitanja i pisanja

Naziv predmeta:	Metodika nastave čitanja i pisanja			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (P+V+L)
13356	Obavezan	3	4	2+0+0
Studijski programi za koje se organizuje	PSIHOLOGIJA			
Uslovljenost drugim predmetima	nema			
Ciljevi izučavanja predmeta	Sticanje saznanja o metodici nastave čitanja i pisanja kao o naučnoj i nastavnoj disciplini. Upoznavanje sa razvojem pisma i pismenosti u istorijskoj dimenziji uz akcentovanje elemenata bliskih ili pripadajućih psihologiji. Usvajanje znanja o razvoju pismenosti kod pojedinca. Ovladavanje opštim metodičkim pojmovima nastave čitanja i pisanja, elementima metodičkih modela za usvajanje različitih vrsta čitanja i pisanja. Razumijevanje i analiza procesa čitanja i pisanja, procesa njihovog usvajanja i razvoja. Osposobljavanje studenata za identifikaciju učenika koji imaju poteškoća u čitanju i pisanju i predlaganje rješenja za metodičko unapređenje ove nastave.			
Ishodi učenja	Nakon što student položi ovaj ispit, biće u mogućnosti da: 1. definiše osnovne pojmove iz metodike nastave čitanja i pisanja; 2. objasni razvoj pisma i pismenosti u filogenetskom i ontogenetskom kontekstu; 3. opiše procese usvajanja različitih vrsta čitanja i pisanja počevši od početnog opismenjavanja; 4. objasni metodičke pristupe učenju čitanja i pisanja, nastavne metode, tehnike, strategije i postupke učenja; 5. vrednuje napredovanje učenika u ovladavanju čitanjem i pisanjem primjenjujući odgovarajuće mjerne instrumente; 6. predlaže korekcije u metodičkim postupcima učenja čitanja i pisanja u skladu sa identifikovanim teškoćama i poremećajima čitanja i pisanja.			
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof. dr Dijana Vučković			
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja i diskusije. Priprema po jednog seminarskog rada na zadatu temu iz jedne od oblasti sadržaja predmeta. Konsultacije. Učenje za kolokvijume i završni ispit.			
Plan i program rada				
Pripremne nedjelje	Priprema i upis semestra			
I nedjelja, pred.	Naučni i nastavni karakter metodike, interdisciplinarnost. Predmet i zadaci metodike čitanja i pisanja. Povezanost metodike nastave sa psihološkim disciplinama.			
I nedjelja, vježbe	/			
II nedjelja, pred.	Razvoj čitanja i pisanja kroz istoriju. Pojava i usavršavanje pisma. Današnje vrste pisama. Uticaj pisma na razvoj civilizacije.			
II nedjelja, vježbe	/			
III nedjelja, pred.	Osnove procesa čitanja i pisanja – fiziološke, psihološke, lingvističke, komunikacijske. Istraživanja čitanja i pisanja u školskom ambijentu.			
III nedjelja, vježbe	/			
IV nedjelja, pred.	Proces čitanja – kako čitamo?			
IV nedjelja, vježbe	/			
V nedjelja, pred.	Učenje čitanja.			
V nedjelja, vježbe	/			
VI nedjelja, pred.	Učenje pisanja. I Kolokvijum.			
VI nedjelja, vježbe	/			
VII nedjelja, pred.	Početno usvajanje čitanja i pisanja. Periodizacija nastave početnog čitanja i pisanja, školski programi, udžbenici i ostali izvori znanja.			
VII nedjelja, vježbe	/			
VIII nedjelja, pred.	Metode i postupci početnog opismenjavanja. Tehnike i strategije za uspješno ovladavanje čitanjem i pisanjem. Specifičnosti učenja dva ili više pisama. Rano opismenjavanje.			
VIII nedjelja, vježbe	/			
IX nedjelja, pred.	Teškoće i poremećaji u učenju čitanja i pisanja.			
IX nedjelja, vježbe	/			
X nedjelja, pred.	Vrste čitanja zastupljene u školskim programima: glasno, tiho, interpretativno, sa predviđanjem, brzo,			

	vođeno, spontano, pomno, (a)simpatičko... Čitanje hajperteksta. Razvojni pristup vrstama čitanja.					
X nedjelja, vježbe	/					
XI nedjelja, pred.	Savremeno shvatanje čitalačke pismenosti – definisanje, tipovi i situacije čitanja, vrste teksta, razumijevanje pročitano.					
XI nedjelja, vježbe	/					
XII nedjelja, pred.	Učenje čitanjem različitih verbalnih sadržaja. Upotreba grafičkih organizatora znanja. Čitanje u nastavi različitih predmeta.					
XII nedjelja, vježbe	/					
XIII nedjelja, pred.	Učeničko pismeno stvaralaštvo – umjetnički i neumjetnički (naučno-popularni) stil. II kolokvijum					
XIII nedjelja, vježbe	/					
XIV nedjelja, pred.	Prezentacije i analize studentskih samostalno realizovanih aktivnosti – seminarski radovi.					
XIV nedjelja, vježbe	/					
XV nedjelja, pred.	Završni ispit					
XV nedjelja, vježbe	/					
Opterećenje studenta	Nedjeljno 3 kredita x 40/30= 4 sata Struktura: 2 sata predavanja 2 sata samostalnog rada uključujući konsultacije U toku semestra Nastava i završni ispit 4x16=64 sata Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x 4 = 8 sati Ukupno opterećenje za predmet 3x30= 90 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 18 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke od ukupnog opterećenja za predmet) Struktura opterećenja; 64 sata (nastava) +8 sati (priprema) + 18 sati (dopunski rad)					
Nedjeljno	U toku semestra					
4 kredita x 40/30=5 sati i 20 minuta 2 sat(a) teorijskog predavanja 0 sat(a) praktičnog predavanja 0 vježbi 3 sat(a) i 20 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije	Nastava i završni ispit: 5 sati i 20 minuta x 16 =85 sati i 20 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 5 sati i 20 minuta x 2 =10 sati i 40 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 4 x 30=120 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet) 24 sati i 0 minuta Struktura opterećenja: 85 sati i 20 minuta (nastava), 10 sati i 40 minuta (priprema), 24 sati i 0 minuta (dopunski rad)					
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, učestvuju u diskusijama i rade dva kolokvijuma. Oni pripremaju po jedan seminarski rad. Rad se prezentuje pred grupom i u diskusiji učestvuju svi. Izlazak na završni ispit je obavezan.					
Konsultacije	srijeda, 14–15h, kabinet 105.					
Literatura	Čudina-Obradović, Mira: Psihologija čitanja – od motivacije do razumijevanja. Golden marketing – Tehnička knjiga i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2014. Milatović, Vuk: Metodika nastave početnog čitanja i pisanja, Topy, Beograd, 2005. Dehaene, Stanislas: Čitanje u mozgu – znanost i evolucija ljudskog izuma, Algoritam, Zagreb, 2013. Visinko, Karol: Čitanje – poučavanje i učenje, Školska knjiga, Zagreb, 2014. PISA 2015 – Draft Reading Literacy Framework, OECD, 2013, dostupno na http://www.oecd.org . Bugarski, Ranko: Pismo, Čigoja, Beograd, 2009.					
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	□ prisustvo i učešće u nastavi sa 5 poena; □ seminarski rad sa 15 poena; □ dva kolokvijuma sa po 15 poena (ukupno 30); □ završni ispit sa 50 poena. Ocjene: 50 - 59 (E), 60 - 69 (D), 70 - 79 (C), 80- 89 (B), 90 - 100 (A)					
Posebne naznake za predmet	/					
Napomena	/					
Ocjena:	F	E	D	C	B	A
Broj poena	manje od 50 poena	više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena	više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena	više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena	više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena	više ili jednako 90 poena